

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 10. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_599-txt-shoot-idm697.pdf (tilgået 13. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Desuden, om jeg saa' fejl ad Tidens Tegn i det store, hvor de i mine Øjne forkynde et nyt, livligt, folkeligt og forholdsvis udmærket frit og fredeligt Tidsrum, en Lysalfe-Tid, da det ikke er dræbende Lyn og Flamme af ildsprudende Bjerge, men oplivende Solskin og tindrende Nordlys, man kalder Oplysning, - sæt, jeg saa' fejl ad alle de Tegn, jeg ser derpaa, saa vidt Himlen er blaa, saa er det jo dog hverken Overtro eller poetisk Sværmeri, at Bladet har vendt sig i det smaa, i det lille Danmark overhovedet og for den lille Trods mod den forrige Tidsaand, for Dværgerne af Kæmpe-Æt, som tidlig følte sig dragen af Nordens Aand ligesom tilbage i de længst forsvundne Tider, men lærte efterhaanden at forstaa, det er ikke i Tiden eller Udviklingen, vi kan eller skal [gaa] tilbage, men kun i Aanden, kun i Betragtningen, for at opfatte Menneske- og Folkelivet i sine største og klareste Ytringer, saa vi gjenkjende det ogsaa i den svage og dunkle Skikkelse, det findes hos os selv og omkring os, lære bestandig bedre at kjende og bruge de naturlige Midler, hvorved dette Liv kan næres og styrkes, udvikle og klare sig hos os og de følgende Slægter. Ja, for mig og min Virksomhed har Bladet unægtelig vendt sig: det er jo dog ingen Overtro, at De, m. H., ønskede at se mig her; og det er jo dog ingen Fantasi, at jeg staar her og fører Ordet i den samme Aand, hvori jeg førte Pennen og, ellers utaalmodig nok, dog i dette ene Stykke taalmodig, ventede paa, at denne Time skulde naturlig og ordentlig oprinde, denne Time, som jeg er vis paa, jeg altid vil tælle blandt de vigtigste og de glædeste i mit Liv. - Og endelig, det er dog heller hverken Overtro eller Sværmeri, at vi skrive den tyvende Juni i Dag, og at det i Dag er netop et halvt Aarhundrede siden, Stavnsbaandet brast for en ædel Fyrstes Haand, som vi endnu med Glæde kalde vor Enevoldskonge, Baandet brast, som bandt Rigets Styrke; og hvilket Tidens Tegn kunde være mere opmuntrende for mig, hvilket Varsel bedre, [end] at det er paa denne Dag, mit Tungebaand brister, i Grunden for den samme Haand, min Mund oplades til at tale om det sidste halve Aarhundrede og vise, hvordan i det store Bladet vendte sig i Mands Minde, og et nyt Tidsrum opsteg, som det en Stund syntes, fra den bund løse Afgrund, men, som det efterhaanden klarer sig, dog fra det herlige Dyb i Menneske-Naturen, et Tidsrum, kun farligt, hvor det miskjendes, velsignet i samme Grad som det elskes og forstaaes.